

بازتاب

عضویت دکتر حسین علی محفوظ در هیئت تحریریه سفینه

در سفری که استاد دکتر حسین علی محفوظ استاد برجسته بین المللی دانشگاه بغداد، به ایران داشتند، توفيق دیدار ایشان نصیب مسئولان فصلنامه سفینه شد. در همین دیدار، پس از ارائه گزارشی از سفینه به ایشان، عضویت در هیئت تحریریه سفینه از ایشان درخواست شد.

استاد دکتر محفوظ، این درخواست را پذیرفتند. که لطف ایشان موجب کمال امتنان و سپاسگزاری است.

بدین رو، از شماره ۱۴، نام ایشان در شمار اعضا هیئت تحریریه یاد می شود. ان شاء الله، شرح حالی مختصر از ایشان همراه با ترجمه یکی از مقالاتشان -که متن اصلی آن را در همان دیدار به ما لطف کردند- در یکی از شماره های آینده نزدیک، درج خواهد شد. طول عمر و مزید توفیقات استاد را در خدمت به دین و علم و ادب، از خدای تعالی مسئلت می کنیم.

تصحیح ترجمه ارجوزه آیت الله خویی در شماره ۱۲

در شماره ۱۳ سفینه، صفحه ۱۸۱ ضمن ترجمه ارجوزه مرحوم آیت الله خویی در ترجمه بیت ۸۱، اشتباهی چاپی روی داده که بدین صورت تصحیح می شود:

«هر که ازاو پیروی کند، گمراه نخواهد بود.»

از دقت و توجّه جناب حاج موسی نمره ساز - که در این مورد تذکر دادند - تشکر می‌کنیم و از خوانندگان محترم درباره خطای یاد شده پژوهش می‌طلبیم. ضمناً ایشان نکته‌ای دیگر در مورد یکی از مقالات شماره ۱۲ بیان داشتند که به نویسنده محترم مقاله ارجاع شد. توضیح نویسنده‌گرامی جداگانه درج می‌شود. این گونه دقت نظرها، موجب دلگرمی و تشویق مسئولان سفینه خواهد بود. ما همچنان از دیگر خوانندگان و صاحب نظران، می‌خواهیم که ما را از دیدگاه‌های سودمند خود بهره‌مند سازند.

توضیحی در مورد مقاله «معرفت و هدایت فعل خداست» در سفینه شماره ۱۲
در شماره ۱۲ سفینه ص ۲۸ - ۲۹ در ترجمه آیه «أَمْ خَلَقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخالقُون» آمده است: «آیا از هیچ خلق شده‌اند یا این که آنها خود، خلق کننده‌اند؟» ممکن است با توجّه به ترجمه مذکور، توهّم شود که آیه دلالت دارد بر این که «خلق» بعد از «نبوت» نیست، و خلقت به معنای «تصویر و تفکیک و تجزیه، و به طور کلّی رشح و فیضان از ذات خدا» قلمداد شود.

اما از آنجاکه معنای حقیقی «خلق» در لغت عرب، ایجاد شیء بدون هیچ گونه ماده و مثال سابق است، پس معلوم است که مقصود از آیه «خلقوا من غیر شيء» این است که آنها بی که بدون ماده و مثال سابق خلق شده‌اند، آیا از هیچ خلق شده‌اند؟

وقتی این استفهام انکاری باشد، بدان معنا است که: آنها بی که بدون ماده و مثال سابق ایجاد شده‌اند، به خودی خود و از غیر چیزی خلق نشده‌اند، بلکه خالقشان آنها را بدون ماده و مثال سابق آفریده است.

جمله بعدی هم همین مطلب را تأیید می‌کند؛ زیرا در جمله بعدی می‌فرماید: «أَمْ هُمُ الْخالقُون : يَا أَنَّهَا خُودُ خَلَقَ كَنَنَدَهُانَد؟» یعنی: یا خود آنها نفس خودشان را بدون ماده و مثال سابق ایجاد کرده‌اند؟

این دو مطلب به صورت انکاری مطرح شده و روشن گردیده است که آنها، نه خود به خود، پدید آمده‌اند، و نه خود، پدیدآورنده خودشان بوده‌اند؛ بلکه خالقشان آنها را پدید آورده است.

این توضیح در پاسخ به درخواست یکی از خوانندگان تیزبین و ژرف‌نگر فصلنامه سفینه درج شد که دقّت ایشان را سپاس می‌گزارد.

محمد بیابانی اسکویی

یادآوری در مورد شیوه نگارش مقالات

۱. از این شماره، شیوه املایی مقالات بر اساس «دستور خط فارسی» مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی خواهد بود.
۲. ارجاعات به شکل درون متنی و بر اساس روش شیکاگو و با توجه به شیوه‌نامه مأخذ دائرة المعارف کتابداری و اطلاع رسانی، چاپ کتابخانه ملی، صورت می‌گیرد.